

ĽUDSKÉ ZDROJE – REGIONÁLNE DISPARITY V KONTEXTE POLITIKY SÚDRŽNOSTI EÚ 2007 - 2013 NA SLOVENSKU

Eva Rajčáková, Angelika Švecová*

* Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta, Katedra regionálnej geografie, ochrany a plánovania krajiny, Ilkovičova 6, 842 15 Bratislava, rajcakova@fns.uniba.sk, asvecova@fns.uniba.sk

Human resources: regional disparities in context of the EU Cohesion policy 2007 – 2013 in Slovakia

Human resources are a significant factor in the development of the region. Spatial differentiation of demographic developments, structural phenomena and social standards of the population crucially determine regional differences in human resources. The EU structural Funds are one of the important tools for the elimination of regional disparities in this field. The aim of this paper is to evaluate the regional disparities in human resources by selected indicators of demographic and social fields at the regional level in Slovakia in the context of the implementation of the Cohesion policy EU 2007 – 2013 instruments under the strategic priority 3 – Human resource and Operational Programme for Employment and Social Inclusion and the Operational Programme for Education.

Keywords: human resources, regional disparities, Cohesion policy 2007 – 2013, region, Slovak Republic

ÚVOD

Ľudské zdroje predstavujú významný faktor rozvoja regiónu. Demografický vývoj a štrukturálne znaky obyvateľstva sú primárne charakteristiky, ktoré spolu-rozhodujú o početnosti a kvalite ľudských zdrojov. Sociálna úroveň obyvateľstva je priamym dôsledkom ekonomického statusu a situácie na trhu práce a ovplyvňuje ju celý rad ďalších faktorov. Priestorová diferenciacia týchto procesov a javov rozhodujúcou mierou determinuje regionálne rozdiely v oblasti ľudských zdrojov. V posledných rokoch sú regionálne rozdiely ovplyvnené aj implementáciou národných a dopytovo orientovaných projektov, ktoré prispeli k naplneniu cieľov strategickej priority 3. Ľudské zdroje Národného strategického referenčného rámca 2007 – 2013 (NSRR 2007 – 2013).

Cieľom príspevku je poukázať na zmeny vo vývoji regionálnych disparít v oblasti ľudských zdrojov podľa krajov Slovenska a odpovedať na otázku, či vývoj a zmeny regionálnych disparít v oblasti ľudských zdrojov boli ovplyvnené implementáciou finančných prostriedkov (Európskeho sociálneho fondu) politiky súdržnosti v rokoch 2007 – 2013.

REGIONÁLNE DISPARITY – TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ

Regionálne rozdiely (disparity) sú frekventovaným pojmom a ich riešenie predmetom vedeckých a odborných štúdií z viacerých oblastí (geografie, sociológie, ekonómie, regionálneho rozvoja a politiky a i.). Vo všeobecnosti sa disparity chápu ako „nerovnomernosti, rozdiely, heterogenity či diferencie“ (Viturka 2010, p. 131). K chápaniu pojmu možno pristupovať z viacerých hľadísk. Vo vzťahu k priestorovej dimenzii je pojem definovaný ako „štruktúrovaný jav, tvorený systémom prv-